

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Organización de Empresas	Código	650G01016	
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía Empresa			
Coordinación	Gago Cortés, María Carmen	Correo electrónico	m.gago@udc.es	
Profesorado	Gago Cortés, María Carmen Nieto Uria Ribeiro De Almeida, Arturo J.	Correo electrónico	m.gago@udc.es a.nietouria@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.es/moodle/			
Descrición xeral	A materia "Organización de Empresas" analiza os aspectos fundamentais do deseño organizativo a partir da estratexia da empresa, para determinar a súa estrutura e as relacións internas. Os resultados de aprendizaxe detállanse no apartado correspondente desta guía.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cómo, onde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A2	CE2 - Auditar unha organización e deseñar planes de consulta (por exemplo lexislación impositiva, inversións, estudo de casos, proxecto de traballo).
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A6	CE6 - Comprender os principios da enxeñaría e vincularlos co coñecemento empresarial.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A14	CE14 - Xestionar as operacións da empresa.
A15	CE15 - Xestionar os recursos financeiros.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A22	CE22 - Planificar e xestionar os recursos humanos das organizacións.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.

B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título	
	B2	C1
Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público especializado como non especializado.	B4	C4
	B6	
	B14	

Elaborar informes profesionais.	A2	B5 B6 B9	C1 C5
Reflexionar de forma crítica sobre o desenvolvemento profesional e establecer necesidades propias de formación.	A1	B5 B6 B9	C5 C7
Buscar e sintetizar información relevante sobre o contorno da empresa.	A6 A16 A17 A24	B3 B6 B7 B8 B12 B13	C2 C3 C6
Desenvolver estratexias competitivas e corporativas co fin de alcanzar os obxectivos da organización.	A5 A9 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A19 A24	B1 B6 B8 B10 B11 B12	C4 C6 C8
Describir os principios e os modelos básicos do deseño organizativo.	A3 A16 A18	B6	
Describir os principais mecanismos de incentivos nas diferentes configuracións estruturais e valorar o seu funcionamento.	A13 A16 A22	B6	
Analizar e experimentar os procesos de toma de decisións individuais e en grupo.	A9	B11 B14	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
Os temas seguintes desenvolven os contidos establecidos na ficha da Memoria de Verificación, que son:	- Supostos de comportamento para a análise das organizacións. - Especialización e intercambio: custos de transacción e relación de axencia. - Fundamentos da estrutura organizativa da empresa. - Configuracións estruturais básicas. - Mecanismos de incentivos nas diferentes configuracións estruturais.
Tema 1. A análise estratéxica das organizacións.	- Os obxectivos estratéxicos: supostos de conduta e problemas de axencia. - A análise estratéxica interna e do entorno.
Tema 2. A vantaxe competitiva.	- A vantaxe competitiva nos mercados comerciais e nos mercados de produción: o papel dos custos de trasacción. - Dimensións básicas das vantaxes competitivas.
Tema 3. As estratexias corporativas.	- O ciclo de vida dunha organización. - As estratexias de crecemento, estabilidade e supervivencia.
Tema 4. Fundamentos da estrutura das organizacións.	- División do traballo e especialización. - Mecanismos de coordinación. - Deseño do sistema decisor: centralización e descentralización.

Tema 5. Configuracións estruturais básicas.	- Características xerais das configuracións estruturais. - Vantaxes e problemas das configuracións estruturais: os mecanismos de incentivos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A3 A11 A13 A15 A18 A22 B8 B13 C8	17	0	17
Estudo de casos	A2 A3 A9 A12 A13 A14 A16 A22 C4 C5 C6	4.5	9	13.5
Traballos tutelados	A2 A5 A6 A9 A11 A16 A17 A18 A19 A24 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C6 C8	12	24	36
Seminario	A5 A9 A16 B3 B11 B12 B14	4	0	4
Lecturas	A1 A16 A17 B3 B5 C7	1	6	7
Proba mixta	B1 B2 B4 C1 C6	0	62.5	62.5
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Presentación e discusión dos conceptos teóricos relevantes.
Estudo de casos	Estudo de casos de empresa sobre as temáticas analizadas en clase.
Traballos tutelados	Traballos en grupo nos que se aplicarán os conceptos vistos nas sesións maxistrais.
Seminario	Por cada grupo de estudantes formaranse dous subgrupos. Con estes subgrupos fixaranse titorías de 4 horas repartidas durante os cursos para profundar nas competencias relacionadas co traballo en grupo e as presentacións orais.
Lecturas	Estudo vídeos e lecturas durante o curso
Proba mixta	Exame final. O exame final componse de preguntas "abertas".

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Retroalimentación personalizada con cada grupo para o seguimento os avances que se van realizando e para proporcionar as orientacións necesarias que aseguren a aprendizaxe do alumnado, así como a calidade do traballo dacordo cos criterios que se indicarán na clase e que se colgarán na plataforma moodle. Para o alumnado con dedicación a tempo parcial non asistente, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías e entrega das actividades.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Lecturas	A1 A16 A17 B3 B5 C7	Estudo vídeos e lecturas durante o curso.	5

Proba mixta	B1 B2 B4 C1 C6	Exame final da materia.	50
Estudo de casos	A2 A3 A9 A12 A13 A14 A16 A22 C4 C5 C6	Preparación dos casos de estudo, e participación e discusión en clase.	15
Traballos tutelados	A2 A5 A6 A9 A11 A16 A17 A18 A19 A24 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C6 C8	Traballo en grupo sobre os conceptos teóricos da materia.	30

Observacións avaliación

O sistema de avaliación continua -estudo de casos; traballos tutelados; presentacións orais- e o exame final valoran resultados de aprendizaxe e competencias distintas. Por tanto, para aprobar a materia é necesario aprobar as dúas partes (avaliación continua e exame final). É dicir, para aprobar a materia é necesario acumular un mínimo de 2.5 puntos sobre 5 na avaliación continua e de 2.5 puntos sobre 5 no exame final. Non se terá en conta nin se gardará a nota do exame final para futuras oportunidades en caso de non superar a avaliación continua. Os criterios de avaliación son os mesmos en todas as oportunidades de cada convocatoria.

En caso de non superar a parte de avaliación continua durante o curso, será posible recuperar algúns puntos mediante traballos tutelados antes da segunda oportunidade (exame de xullo). As actividades que se poderán recuperar son as que non necesitan nin presencialidade nin seguimento continuado, é dicir, os estudos de casos sen discusión en clase (1 punto) e o traballo tutelado (3 puntos).

Os estudantes que queiran presentarse á convocatoria adiantada poden utilizar este mesmo sistema de recuperación dos puntos de avaliación continua. Os estudantes a tempo parcial e con despena académica de asistencia poderán acollerse a esta modalidade de recuperación da avaliación continua tamén para a primeira oportunidade de exame.

A efectos de cualificación, a cualificación de non presentado corresponde ao alumnado cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Grant, Robert M. (2004). Dirección estratéxica. Madrid: Thomson Civitas - Navas López, J. E.; Guerras Martín, L. A. (2016). Fundamentos de dirección estratéxica de la empresa. Navarra: Thomson Reuters Civitas - Mintzberg, H. (2012). La estructuración de las organizaciones. Barcelona: Ariel

Bibliografía complementaria	- Gibbons, R. (2005). Four Formal(izable) Theories of the Firm? . Journal of Economic Behavior and Organization 58: 202-247. - Coase, R. (1937). The Nature of the Firm.. Economica, 4: 386-405 - Lazear, E. (2000). Performance Pay and Productivity.. American Economic Review 90: 1346-61. - Gibbons, R. (2010). Organizational Economics and Corporate Strategy, Lectures 1 & 2. . MBA Course 15.903 at the MIT Sloan School of Management. Available at: http://web.mit.edu/rg - Gibbons, R. (2003). Team Theory, Garbage Cans, and Real Organizations: Some History and Prospects of Economic Research on Decision-Making in Organizations. . Industrial and Corporate Change 12: 753-87. - Williamson, O. (1979). Transaction Cost Economics: The Governance of Contractual Relations.. Journal of Law and Economics 22: 233-61. - Brickley, J., Smith, C., Zimmerman, J. (2005). Economía Empresarial y Arquitectura de las Organizaciones. . Madrid: McGraw-Hill/Interamericana de España - Chermack, T.J. (2011). Scenario Planning in Organizations. San Francisco, CA: Berrett-Koehler Publishers - Kates, A., Galbraith, J.R. (2007). Designing your organization. San Francisco, CA: Wiley - Douma, S.; Schreuder, H. (2009). Enfoques económicos para el análisis de las organizaciones. Madrid: Pearson - Cuervo García, A. (2008). Introducción a la administración de empresas. Madrid : Thomson Civitas - Claver Cortés, E. et al. (1998 (imp. 2007)). Manual de administración de empresas. Madrid : Civitas

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Principios de Microeconomía/650G01002

Economía da Empresa: Función Organizativa/650G01003

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Economía e Xestión da Empresa Familiar/650G01040

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías